До Председателя на
Научното жури

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Петя Филипова Печалова-Петрова, доктор,
Катедра „Орална хирургия“, Факултет по дентална медицина, МУ – Пловдив,
Началник Клиника по лицево-челюстна хирургия, УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД,
член на Научно жури, съгласно Заповед № 467/ 17. 07. 2020 година на Изпълнителния директор и прокуриста на „Аджибадем Сити Клиник - МБАЛ Токуда“ ЕАД

Относно: дисертационен труд на тема „ДИАГНОСТИЧНИ, ЛЕЧЕБНИ И ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ БОЛНИ С ТУМОРИ НА СЛЮНЧЕНИТЕ ЖЛЕЗИ - 10-ГОДИШЕН ОПИТ” за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по докторска програма: **„Обща хирургия“**, професионално направление **7.1. Медицина**, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Автор: Д-р Светослав Василев Славков

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Клиника: КЛИНИКА ПО ЧЕРНОДРОБНО-ЖЛЪЧНА, ПАНКРЕАТИЧНА И ОБЩА ХИРУРГИЯ на АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК - МБАЛ ТОКУДА – СОФИЯ

Научен ръководител: Проф. д-р Антон Джоров, дмн, МБАЛ ТОКУДА – СОФИЯ

Биографични данни:

Д-р Светослав Славков е роден през 1970 година. През 1996 година завършва Факултета по дентална медицина на Медицински университет – София. От 1998 година специализира орална хирургия, а специалност придобива през 2002 година. От 2007 година е с права на специалист и по лицево-челюстна хирургия. Д-р Славков завършва магистратура по медицина в МУ – София през 2014 година, а от 2017 година е и магистър по здравен мениджмънт от същия университет.

От 2001 година д-р Славков работи в СБАЛ по ЛЧХ, ЕООД, София. От 2015 година е завеждащ лечебна дейност и ръководи екип от 20 лекари. Участва в обучението на специализанти по орална и по лицево-челюстна хирургия.

Актуалност на тематиката:

Туморите на слюнчените жлези представляват съществена част от неоплазмите, засягащи главата и шията. В България няма единен протокол за диагностично и терапевтично поведение към пациенти с тумори на слюнчените жлези. С настоящия дисертационен труд, докторантът си поставя за цел да разработи методика за ефективно диагностициране и планиране на оперативния обем при пациенти с тумори на слюнчените жлези с цел минимализиране на рецидивите и на следоперативните усложнения, както и на повишаване качеството на живот и преживяемостта на болните.Разглежданият в дисертационния труд проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение.

Целта на дисертационния труд е чрез провеждане на сравнителни изследвания и анализ на основните параметри и особености на туморите на слюнчените жлези да бъде предложена методика за създаване на алгоритми за диагностика, лечение и проследяване на болните, прилагането на които ще доведе до максимално намаляване на рецидивите и следоперативните усложнения и ще повиши качеството на живот и преживяемостта на болните.

За постигането на тази цел е докторантът си е поставил следните **задачи:**

1. Класифициране на пациентите чрез анализ на болничния архив по пол, възраст, локализация на туморния процес, хистологична находка и давност на заболяването.
2. Създаване на клиничен алгоритъм с интегрирана методика за диагностика, лечение и проследяване на пациенти с тумори на слюнчените жлези.
3. Апробиране на методика за диагностика, лечение и проследяване на пациентите с тумори на слюнчените жлези върху пациенти и оценка на резултата от приложения терапевтичен подход.

Познаване на проблема:

Представеният от д-р Светослав Славков дисертационен труд показва познаване състоянието на проблема. В литературния обзор той оценява критично данните за клиничните характеристики на туморите на слюнчените жлези, етиологичните фактори за възникването им, честотата и локализацията, наличието на обективни и субективни симптоми, диагностичните и лечебни алгоритми, следоперативните усложнения.

Литературният обзор завършва със систематизиране на нерешените проблеми при лечението на туморите на слюнчените жлези.

Материал и методика на изследването:

В дисертационни си труд д-р Славков използва клинични, параклинични, социологически и статистически методи на анализ.

Дисертационният труд се базира на проспективно проучване на 185 лица с диагностицирани тумори на слюнчени жлези на възраст между 12 и 84 години, равномерно разпределени по пол, лекувани от докторанта в СБАЛ по ЛЧХ - София в периода 2007–2017 г.

За целите на първа задача пациентите са анализирани по показателите пол, възраст, локализация на туморния процес, хистологична находка и давност на заболяването.

Процесът на създаване на клиничен алгоритъм с интегрирана методика за диагностика, лечение и проследяване на пациенти с тумори на слюнчените жлези включва оценката на осем показателя - водещо оплакване, давност, локализация, първичност, оперативна интервенция, пареза и парализа, ангажирани лимфни възли, видове образни изследвания.

Докторантът прилага следните методи за диагностика и хирургично лечение на туморите на слюнчените жлези:

- тънкоиглената аспирационна биопсия със или без ултразвуково асистиране - за цитологична диагностика на туморите на големите слюнчени жлези и суспектни за метастази лимфни възли;
- тотална консервативна паротидектомия с интраоперативно електрофизиологично невромониториране на лицев нерв;
- радикална паротидектомия;
- сиалоаденектомия при туморите на подчелюстните слюнчени жлези;
- електроексцизия или блок резекция при тумори на подезичната и малките слюнчени жлези;

- при показания е осъществявана лимфна дисекция (супрахиоидна, супраомохиоидна, селективна шийна и радикална шийна дисекция) и челюстни резекции с едномоментна костна пластика с автотрансплантат или възстановяване с епитези (обтуратори);

Методите на изследване и лечение, детайлно описани в дисертационния труд, позволяват постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите поставени и решавани в дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите:

Дисертационният труд на д-р Славков е правилно структуриран, съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационен труд: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси, обобщение, библиография и приложения.

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд на д-р Светослав Василев Славков е написан на 111 страници, онагледен с 27 таблици, 64 фигури. Библиографията включва 121 литературни източника, от които 15 на български език.

Резултатите са изчерпателно описани, анализирани, интерпретирани и критично дискутирани. Дисертационният труд завършва със заключение, базирано на резултатите, обсъждането, направените обобщения и произтичащо закономерно от тях, изводи и препоръки.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката:

Значим принос за медицинската наука и практика в България представляват епидемиологичните данни, касаещи характеристиките на туморите на слюнчените жлези, демографските особености на пациентите, патохистологичните изследвания върху резектатите. За най-съществен принос на дисертационния труд смятам създадените протоколи

за поведение при диагностициране на тумори на слюнчените жлези.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта:

Представеният дисертационен труд е лична дело на докторанта. Авторът притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения в областта на на лицево-челюстната хирургия.

Д-р Славков е публикувал резултати от изследванията по дисертационни си труд в пет статии, една от които под печат. Публикациите, свързани с дисертацията, удовлетворяват количествените изисквания, заложени в ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане.

Д-р Славков е първи автор на две от представените статии:

1. *Slavkov, Sv., D. Markov, A. Krasteva, K. Dimov, R. Kolarov. Fine needle and core needle biopsy in salivary tumor diagnostic. Medinform, 2014; 1(2): 61-69. DOI: 001:10.18044/Medlnform. 2014; 12, ISSN: 2367-6795.*
2. *Furnadzhieva, M., Sv. Slavkov, D. Markov, R. Kolarov, A. Krasteva. Treatment approach in patients with oral squamous - cell carcinoma. Medinform, 2015; 2(3): 245-260. DOI: 001:10.18044/ Medlnform. 2015; 23, ISSN: 2367-6795.*
3. *Furnadzhieva, M., Sv. Slavkov, D. Markov, R. Kolarov, A. Krasteva. Oral cavity changes during and after cancer therapy. Medlnform, 2015; 2(4): 317-333. DOI: 001:10.18044/Medlnfonn. 2015; 24, ISSN: 2367-6795.*
4. *Krasteva, A., A. lliev, J. Rangachev, D. Markov, J. Galabov, Sv. Slavkov, N. Yanev. Oral HPV prevalence in general healthy dental patients and patients with oral and oropharyngeal neoplasms in Bulgaria. Medlnform, 2017; 4(2): 672-681. DOI: 10.18044/Medinform. 2017; 42, ISSN: 2367-6795.*
5. *Slavkov, Sv., G. Iliev. Systematized diagnostic and treatment algorithm for tumors of the parotid salivary gland. Medinform.2020; ISSN: 2367-6795 (приета за печат).*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд на д-р Светослав Василев Славков на тема: „*Диагностични, лечебни и епидемиологични особености при болни с тумори на слюнчените жлези – 10 годишен опит*" разглежда актуален научен проблем и представлява съществен принос за лицево-челюстната хирургична практика.

Това ми дава основание да гласувам положително за присъждане на ОНС „доктор" по научната специалност **„Обща хирургия"** на д-р Светослав Василев Славков.

28. 08. 2020 г.

Изготвил рецензията:

(Проф. Петя Печалова, доктор)